

Република Македония заема около 38% от територията на географската област Македония и около 44% от населението ѝ. Страната има много благоприятно географско местоположение, тъй като се намира в район на Балканите, в който се кръстосват значими азиатско-европейски пътища и който представлява мост между останалите Балкански държави.

Държавата е създадена през 1991 година - провъзгласена след референдум за независима Република Македония. На 15 януари 1992 година България първа признава независимостта ѝ - и то под конституционното име. В последствие това правят и други страни - Турция, Словения, САЩ и други.

Република Македония е кандидат-член на НАТО и на Европейския съюз, който замразява приемането на нови членове за неопределено време от 1 януари 2007 г. Заради спора за името на Република Македония с Гърция, на 3 април 2008 г. страната не получава покана за членство, докато този въпрос не бъде уреден.

Република Македония е парламентарна република начело с президент, избран за 5 години. Висш законодателен орган в страната е Събранието, което се състои от 120 депутати, избирани за 4 години. Висш изпълнителен орган в държавата е правителството начело с министър-председател.

Бивш член на Югославия, днес Република Македония е в сериозна политическа и икономическа изолация заради липсата на чужди инвестиции. От 196 държави в света, с които страната има дипломатически отношения, на македонските граждани не изискват визи само в 17. След като от 1 януари 2007 г. и България въведе визи (безплатни) за македонците, те могат да пътуват в Европа свободно само в шест нейни страни - Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина, Албания, Турция и Хърватия.

Основополагащите принципи на добросъседските отношения, договорени между България и Република Македония, са фиксирани в Съвместна декларация от 22

февруари 1999, препотвърдена със съвместния меморандум подписан на 22 януари 2008 в София.

Македонският език или Македонска езикова норма е южнославянски език или една от книжовните норми на българския език. Това е официалният език на Република Македония, като този статут не е официално признат от правителствата на Република България и Република Гърция. Кодифицираният вариант на македонския, така нареченият македонски литературен език, се разглежда от повечето български езиковеди като трета книжовна норма на българския език, успоредна на българския книжовен език и на банатския български език.

Охридското езеро е разположено в планинска област на границата между Република Македония и Албания. То е най-голямото езеро в Македония със своята площ от 348 кв. км. Дълго е 30 км. И широко 15 км. Най-голямата му дължина възлиза на 286 м. Дължината на езерния бряг е 86 км., от които 50,4 км. са македонски. Водата е чиста и прозрачна, което позволява да се вижда дъното на много голяма дълбочина. В среда на езерото се вдава полуостров Лин. Разположен е в Охридско-Стружката котловина и заема три четвърти от нея. Надморската му височина е 695 м. Оградено е от планините Галачица, Ябланица, Мокреш и Суха гора – истински венец от планини. Геолозите изчисляват, че Охридското езеро се е образувало преди четири милиона години. Първ изучава тектонското езеро сръбският географ Йован Цвийч. Неговите физико-географски трудове имат научна и едновременно с това художествена стойност. Чудесни редове за сребърното езеро, за неговите поетични внушения е написал писателят нобелист Иво Андрич под заглавие “ Край светлото Охридско езеро “. Академик Станиша Станкович много години изследва езерото и търси отговор на неговите загадки.

Няма друго езеро на земното кълбо, което да получава толкова вода от извори, най-големият от които е този до манастира “ Св. Наум “. Много свежест, зеленина и прохлада има при този извор-река, край това езерце наречено Острово. Езерцето е с дълбочина 4-5 м. Отделено от Охридското езеро със земен насип широк 5-10 м. Под стар каменен мост водата му образува рекичка, наречена Черова. Малкото островче в езерцето е дало името му, а името на рекичката Чарова, човек свързва с думите чар и чаровен, защото това място наистина носи наслада за хората дошли тук.

Южно от Охрид е изворът Студенче, който някои определят като изворът на Биляна. От популярната песен. “ Биляна платно белеше на охридските извори “. Мястото се харесва за излети, а част от водата се използва за водоснабдяване на града.

Друг голям извор е Мокра, югоизточно от албанското градче Поградец. В езеерото се вливат рекичките Далям, Грашница, Камалия, Радовишка, Каселска (Опейничка), Сатеска, Чарова и др.

Много вода в езерото идва от Преспанското езеро. Разликата в надморската височина между двете езера е 168 м. Преспанското езеро е разположено по-високо – 853 м над морето Затова през варовиковите пластове на планината Галачица има много каверни, шупли, пещери и въртопи, през които водата се отправя км Охридското езеро.

Температурата на водата на Охридското езеро никога не спада под 4 градуса и затова не замръзва. През лятото температурата достига 25 градуса. Бистрата вода позволява да се вижда през нея до 32 м дълбочина. Удобни за къпане са чудесните плажове с фин пясък. Езерото мени цвета си в зависимост от часа през денонощието, от характера на изгрева и залеза, от облаците, от валежите. Рибарските села Пещани и Трепейца са в близост до най-голямата дълбочина от 286 м.

Флора и Фауна

Охридското езеро е един от големите биологични резервати в Европа и притежава уникална фауна. То е населено с голям брой ендемични или редки видове. Голямата старост, географската изолация и непроменливите условия на живот са причина езерото да бъде наричано и "*музей на живи фосили*". От терциерните форми, населявали езерото през този период, са се развили нови подвидове и видове, характерни само за Охридското езеро - предимно раци, охлюви и червеи.

Езерото се характеризира с ниска продукция на фитопланктон.Рибният свят е представен от редица автохтонни видове от различни семейства. г Най-известни и проучвани са двете ендемични пъстърви - охридската и белвицата. В миналото към охридската пъстърва е ориентирана най-голяма част от риболовството в езерото, поради което още през 1935 г. с основаването на Хидробиологичния институт в Охрид (Хидробиолошки завод) започва нейното изкуствено размножаване. Днес уловът ѝ е ограничен.

След пъстървовите, най-голям дял в улова на риба в езерото има плащицатакоято е от рода на уклейките.

Европейската змиорка или ягулата, както я наричат охридчани, също е традиционен улов за рибарите в езерото. Тя не е ендемичен вид за Охридското езеро. След размножаването си в Саргасово море тя се придвижва до Адриатическо и по река Черни Дрин достига езерото. През 60-те години на XX век обаче, с изграждането на хидроцентрала на Черни Дрин естественият път на змиорката е прекъснат. Днес присъствието ѝ в Охридското езеро зависи изцяло от човека. Всяка година закупени от чужбина млади ягули се пускат в езерото, а средствата се заплащат от "Електростопанство на Македония", което е собственик на хидроцентралата.

От двата вида птици в езерото най-големи са лебедите. Тук те прекарват зимата от септември до март. Хранят се с риба. Живеят на двойки. Мъжките са верни на женските. Те дълго търсят изчезналата женска и остават "вдовци", а ако мъжкия лебед изчезне, женската веднага си намира партньор. Гузите са черни птици, които се хранят с рибката плащица. Черни с и норовете. Те ловят едри риби, ловуват заедно с лебедите и им дават от улова си. Бугарците са с бели и черни шарки. Те са обект на лов от хората, заради вкусното им месо. Крачманите имат черен гръб и бел корем, хранят се с трева. Превзите са пъстри с червени глави и също се хранят с езерна растителност.

Заради реликтната си флора и фауна, заради терциерните си ендемити, Охридското езеро е под закрилата на ЮНЕСКО от 1979 г. Казва се, че то е природен музей на Европа на "живи фосили" и "Ноев ковчег" на животни.

Любопитно

Охридското езеро е на почти три милиона години и е претърпяло три по-големи тектонски промени, които все още са активни. Това става ясно от изследването извършено през последните четири години от Хидроложкия институт в Охрид съвместно с германския институт по геология и минералогия в

Н

Кьол

По време на изследването са били взети частици от дъното на езерото от различна

дълбочина, които след анализа трябва да дадат отговор за живия свят, който според учените се дължи на старостта на езерото и неговата изолация. До сега подробно са изследвани частици обхващащи период от 50 000 години.

Охридското езеро е сред кандидатите за чудо на света в класацията “седемте чудеса на природата”.